

A VÝVOJ KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI V ČR, JEJÍ SYSTEMIZACE A SUBJEKTY NA TRHU KOMERČNÍ ČINNOSTI

I HISTORICKÉ VYMEZENÍ

Pro správné pochopení postavení soukromé bezpečnosti si dovolím připomenout, že právě forma soukromé ochrany osob a majetku předcházela policejní a vojenské síly státní moci, jak ji chápeme dnes. Mé tvrzení, že soukromá bezpečnost zde byla dříve než bezpečnost v pojetí státní moci, je doloženo historicky. Uvedme dobu „nedávno“ minulou. Ve feudalismu nejen panovníci, ale i další fyzické subjekty vytvářeli pro svou osobní obranu a ochranu svého majetku soukromé ozbrojené a vycvičené síly. Stejně tak využívali vyšetřovacích a rozvědných služeb, které jim přinášely informace důležité pro jejich rozhodování. Pochopitelně tyto služby honorovali a materiálně podporovali.

Policejní oddíly vznikaly vyčleněním z řad vojska k zajištění pořádku ve městech a dobytých regionech. Vyčleňovaná speciální vojenská síla, která byla určena pro vojenské bojové akce při dobývání či obraně území, záhy zjistila, že užívání vojenských metod při každodenní aplikaci v boji s kriminalitou a zločinem je nutné, avšak vyžaduje své specifické modifikace. Postupně se měnily formy a metody ochrany osob a majetku. Vznikala tak metodika ochrany pořádku, vlastnictví, zdraví a života obyvatelstva.

Teprve pozdější společnosti, založené na demokratických principech, začínají organizovat ochranu osob a majetku i pro širší vrstvy svobodného obyvatelstva a vytváří policejní složky, organizované a řízené státem, které již přebírají upravené armádní formy a metody boje se zločinem. Vedle těchto bezpečnostních institucí však souběžně zůstávají ve společnostech založených na soukromém vlastnictví soukromé bezpečnostní organizace.

Naše představy o zajištění bezpečnosti fyzických či právnických osob jsou velmi ovlivněny érou socialismu, kdy stát bezpečnostní služby výhradně soustředil na sebe a ty také vykonával. Občan si tak zvykl, že do této sféry nemůže příliš zasahovat. Je zvláštní, že tuto představu dodnes mají i mladší skupiny

obyvatelstva, které vyrostly již v jiných podmínkách. Pojetí osobní bezpečnosti vnímají doposud z tohoto pohledu. Myslím, že nejde o nedostatek abstraktního myšlení dnešní populace, ale o postoj pro každého občana především pohodlný. Určitou roli zde také hrají ekonomické důvody. Občan, ale ani představitelé právnických osob, **nevidí nutnost vydávat na účel zajištění svého majetku a života finanční prostředky**. Občané se mylně domnívají, že mu dnešní „státní standard ochrany“ postačí. Jde o stejně mylný názor, který lze přirovnat k názoru na zdravou výživu. Do doby, než nás donutí nemoc ke změně životosprávy, nejsme ochotni nic pro zdraví učinit. Osobní bezpečnost a bezpečnost majetku hraje mnohdy stejně důležitou, ne-li větší prioritu v životě občanů i existenci právnických osob. Přesto k této ochranně přistupuje valná většina lidí velmi lehkovážně.

Častým jevem, který ovlivňuje názor na komerční bezpečnostní činnost, je veřejné hanění a podceňování soukromé bezpečnostní sféry (tím i práva občana samotného), které dnes a denně můžeme sledovat ve sdělovacích prostředcích. Bohužel je tomu tak i v případech některých vyjádření představitelů státních orgánů a institucí, kteří by zákon sami měli ovládat a díky tomu i znát rozdíly v zajišťování bezpečnosti občanů ze strany mocenských složek a z hlediska práv občana samotného. S motivacemi těchto prohlášení lze polemizovat, avšak faktem zůstává, že tato atmosféra nepomáhá k vytvoření bezpečného prostředí pro soukromý právní subjekt v ČR.

Každý z nás má zkušenost se současnou policejní praxí při přijímání trestních oznámení, pátrání po nezvěstné osobě či požadování ochrany před jinou, agresivní osobou. Negativních zkušeností, kdy **občan marně „stát“ žádá o ochranu** svého majetku a své osoby, je mnoho. Státem organizovaná bezpečnost se mnohdy soustřeďuje jen na administrativní činnost o spáchané kriminalitě. To vše je podtrženo jinak pozitivním faktem, že státní aparát má k tomu vytvořeny všechny potřebné, zákonné i materiální podmínky z daňových příjmů právě tohoto občana.

Nelze tedy porovnávat užití bezpečnostních technologií v různých podmínkách a vydávat za jediné správné aplikace prováděné státními složkami. V demokratickém státě bychom měli především **vyzdvihovat a rozšiřovat práva občana na bezpečné prostředí**.

Soukromá bezpečnostní činnost a její subjekty napomáhají především k úplnějšímu zajištění a uplatnění práv osob, ať se jedná o ochranu života a zdraví, majetku – vlastnictví, či spravedlivého práva na obhajobu. Proč by měl občan spoléhat jen na nedokonalou činnost státního aparátu? Nechci v této publikace vznášet obvinění či kritiku na stát při ochraně osob a majetku. Chci jen

připomenout, že skutečný obraz této situace by měl počítat i s omyly, nedbalostí a zlým úmyslem jednotlivců vykonávajících státní službu. Je potřebné otevřeně říkat, že ve státním aparátu pracují lidé, kteří nemají vždy stoprocentní nasazení, že pracují v omylech a že jsou i taková vybočení, kdy úředník úmyslně občana poškozují a sám se dopouští i trestné činnosti. Je proto správné, že vedle těchto státních subjektů existuje určitá alternativa, která občanovi za určitých podmínek může pomoci. Domnívám se, že při zákonném využívání soukromé bezpečnostních činností může občan i právnická osoba získat spravedlivé a zákonné výhody, které těmto osobám oprávněně náleží.

II

SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY

- Jsou jedním z výrazných a dynamicky se rozvíjejících prvků bezpečnosti v širším slova smyslu, při ochraně majetku, zdraví a života osob.
- Omezují vznik škod a minimalizují dopad škodlivého jednání.
- Jsou dobrou prevencí nejen v boji s kriminalitou, ale jsou preventivní složkou v rámci nejširšího páčání protiprávních jednání (zločinnosti).
- Jsou významným prvkem v rozvoji zaměstnanosti obyvatelstva.
- Jsou důležitým hospodářským odvětvím a přínosem pro tvorbu HDP.

Úloha soukromých bezpečnostních služeb je úlohou podnikatelského subjektu se všemi právy a povinnostmi, které jim ukládá živnostenský zákon, občanský zákon, zákoník práce, trestní zákoník a další právní normy.

V průběhu několika posledních let vygradovalo nové průmyslové odvětví, pro které užíváme název bezpečnostní průmysl.

Bezpečnostním průmyslem nazýváme podnikatelskou činnost s vybranými bezpečnostními metodami a prostředky za účelem tvorby zisku, tak jak podnikání popisuje ustanovení obchodního zákoníku.

Vyjádření pojmu bezpečnostní průmysl nám evokuje otázku „A kdo jsou pracovníci těchto podniků?“ Vyjma výrobních a prodejních podniků a jejich zaměstnanců jsou to i podniky a zaměstnanci zajišťující ochranu osob a majetku, technické služby pro ochranu osob a majetku a služby soukromého detektiva. Tuto činnost vykonávají **v rámci komerční činnosti**, tedy za úplaty se všemi právy a povinnostmi podnikajících subjektů. Detailnější rozdělení si můžeme

vytvořit citací již publikovaného názoru, který popisuje vyjádření soukromé bezpečnostní služby v pojetí širšího slova smyslu a užšího pojetí.¹

V širším pojetí: jde o druh bezpečnostní činnosti realizovaný jak na komerční bázi – podnikatelské bázi, tak na podkladě vlastních představ, kdy obvykle tato činnost sama zisk nepřináší a stává se spíše ztrátovou.

V užším pojetí: jde o činnost specializovaných organizací (soukromých bezpečnostních agentur) zaměřených na ochranu osob a majetku a dalších bezpečnostních činností s cílem tvorby zisku.

Užší pojetí soukromé bezpečnostní činnosti je pojetí, které je předmětem právě této publikace. Jde o aplikaci práva jedinců a organizací dle ekonomických zásad. Těmto zásadám podléhá i výběr bezpečnostních metod a prostředků, které zvyšují bezpečnost chráněného subjektu či jeho oprávněných zájmů a přitom jsou upraveny tak, aby byly dostupné pro širší veřejnost. To ovšem neznamená, že musí být dostupné pro každého.

Provozování soukromé komerční bezpečnostní činnosti však naráží na podstatnou překážku. Stává se z ní zboží – obchodní komodita. Tak jako každé zboží podléhá i tento „produkt“ poptávce a nabídce. Tím dochází k výběru služby podle kategorie „nejnižší ceny“.

Dochází mnohdy k podbízení evidentně nekvalitních služeb, které jsou však vybírány právě pro svou nízkou cenu. Dochází tak k deklasování samotného principu bezpečnostních služeb. Bohužel zatím není takové srovnání u těchto služeb jako např. v automobilovém průmyslu, kde každý zákazník vnímá nižší cenu jako odraz nákupu vozidla ojetého, automobilu nižší, střední či vyšší kategorie. Zde je zákazník ochoten připlatit za vyšší kvalitu. U komerční bezpečnosti však tento názor zatím postrádáme a bude úkolem samotných subjektů provozujících komerční bezpečnostní činnost tento názor rozšiřovat a podporovat nabídkou nižších, středních a luxusních služeb.

Role soukromých bezpečnostních služeb (dále jen SBS) v bezpečnostní komunitě státu (armáda, policie, SBS) není rolí hlavní, ale jde o roli doplňující. Soukromé bezpečnostní služby zvyšují bezpečnost garantovanou státem a za úplaty **dostává zákazník nadstandard** těchto služeb, na který by musel stát vynakládat nemalé finanční prostředky. Tomu odpovídají i početní stavy. Bezpečnostní průmysl v roce 2016 navýšil počet zaškolených a vycvičených zaměstnanců na 46 000. Jen pro zajímavost uvedu, že početní stavy policie a armády v ČR tvoří dohromady cca 70 000 osob.

---

¹ Srov.: BRABEC, F. a kol. *Hlídací služby*. Praha: Eurounion, 1995.

Stavy členů SBS a policie jsou přibližně podobné, a je tedy patrné, že i v těchto zemích hrají SBS nemalou roli. Je potřebné říci, že tato role je především v prevenci kriminality, kdy samotná existence SBS tuto prevenci garantuje. Přítomnost pracovníka SBS mnohdy postačuje k odrazení potenciálního pachatele od rozhodnutí protiprávní čin spáchat. Role SBS při odhalování a označování trestných činů není vůbec nepodstatná. Bohužel náš stát nenastavuje regulativy či pravidla, které by tuto činnost upravovaly a podporovaly. Naopak svými rozhodnutími podporuje a verifikuje velmi často nesprávné trendy v tomto oboru podnikání. V následujících kapitolách bude toto tvrzení doloženo, zejména ve stati o ekonomických atributech rozhodných pro posuzování činnosti SBS. Na toto téma proběhla i mezinárodní diskuse pořádaná mezinárodním sdružením COEES na téma „výběr nejlepší hodnoty“. Je patrné, že valnou většinou jsou bohužel soukromé bezpečnostní služby posuzovány **z ekonomického hlediska „výběru nejnižší ceny“**.

III

SYSTEMIZACE ČINNOSTI SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB A SUBJEKTY SBČ

Soukromou bezpečnostní činnost (dále jen SBČ) a její subjekty lze dělit na základě několika hledisek. Dělení na primární a sekundární činnosti je dle mého názoru členěním podle specializované odbornosti v daném oboru a její rozměňování na další podskupiny, které jsou charakteristické svým detailním prováděním. Za základní a systémové dělení považuji dělení z hlediska uplatněného v živnostenském zákoně, kde jde o dělení podle druhu povolených činností:

- 1) **činnost poskytující ochranu majetku a osob (hlídací služby),**
- 2) **činnost poskytující detektivní služby,**
- 3) **činnosti technické služby ochrany osob a majetku.**

Nejenže jde o dělení ve smyslu zákonné úpravy, ale jde především **o dělení činností, které mohou být provozovány jedním podnikatelským subjektem, jenž tak vytváří komplexní nabídku bezpečnostních služeb.** Existují však i **specializované subjekty**, obvykle ovlivněné ekonomickými důvody, které se zaměřují jen na **určitou část těchto služeb.** Je patrné, že toto dělení není závislé

na subjektu, ale **jde o systémové dělení činností**. Jaký další vývoj v dělení profesních skupin – koncesí bude v budoucnu znám, je záležitost rozvoje oboru. Zcela určitě k tomuto dělení přispěje nový zákon o soukromé bezpečnosti, pokud bude schválen.

Proto v zásadě přijímám a cituji názory jiných autorů, kteří charakterizují SBS: „jako výkon soukromé bezpečnostní činnosti realizovaný v souladu s koncesní listinou (licencí) k zajištění ochrany osob a majetku a dalších bezpečnostních zájmů, a to jak na smluvním základě, tak pro potřeby vlastní“.²

Přidržíme-li se pojetí **SBČ v užším slova smyslu**, je pak nasnadě, že musíme odtrhnout činnost pro vlastní potřebu. Nabízí se nám definice SBČ jako: výkon soukromé bezpečnostní činnosti realizovaný v souladu s koncesní listinou k zajištění ochrany osob a majetku a dalších bezpečnostních zájmů, a to na obchodním, smluvním základě.

Detailní dělení podle výkonu forem a metod SBS uvádím zatím jen příkladem. Čtenář bude podrobně seznámen s jednotlivými metodami a formami v dalších statích knihy, **přesto bych právě sem zařadil výčet těchto specializovaných činností:**

ad 1)

- strážní služba k zajištění a kontrole míst nazývaná také statická ostraha,
- pořadatelská činnost,
- zásahové (mobilní) hlídky a hasičská družstva,
- osobní ochrana, která však spíše spadá do komplexnějšího pojetí k bodu ad 2),
- přeprava cenností a hotovostí,
- monitorovací činnost (pulty centralizované ochrany stacionárních a mobilních objektů, kontrola oprávněnosti vstupů osob),

ad 2)

- pátrání po osobách a věcech,
- sledovací/monitorovací činnost objektů pevných i pohyblivých,
- vyhledávání relevantních informací o skutečnostech důležitých pro další hodnocení skutkového děje (informace o důkazech pro úřední, správní, soudní rozhodování),
- sběr informací pro účely komerčního zpravodajství,

---

² BRABEC, F. a kol. *Hlídací služby*. Praha: Eurounion, 1995; MACEK, P. *Bezpečnostní služby*. Praha: Police History, 2001.

ad 3)

- montáž, servis a provoz **poplachových systémů** včetně monitoringu poplachů na pultech centralizované ochrany (PCO), a to stacionárních i mobilních objektů,
- montáž, servis a provoz **systémů kontroly vstupu**, kam patří i mechanické zámky, zařízení k zamykání, oplocení a brány, bezpečnostní skla a fólie, stejně jako
- elektronická zařízení na ochranu venkovních prostor a plášťů staveb apod.,
- CCTV – **monitoring pohybu pomocí kamerových systémů**,
- vyhledávání **zařízení sloužících k odposlechům či k zajištění bezpečné komunikace**,
- nové trendy zajištění bezpečnosti pomocí biometrických a robotických **prostředků**.

Pouhým uplatněním metod a forem SBS se zřejmě nedá tato činnost samostatně aplikovat. **Někteří autoři začleňují do komerční bezpečnosti v užším pojetí i bezpečnostní zajištění sítí PC, ochranu hardwaru.** Jde sice skutečně o bezpečnostní činnost, avšak z hlediska tvorby počítačových programů a složitosti přenosů dat se jeví tato specializace spíše jako samostatné odvětví.

Pro aplikace takových technologických změn a opatření je podstatná základní znalost této technologie a systém počítačové matematiky, elektrotechniky a dalších souvisejících technologií, které jsou určitě pro zdárné uplatnění prioritnější než metody a formy SBS. Soukromá bezpečnostní činnost končí zabezpečením přístupu k přenosovým sítím, k samotným počítačovým pracovištím, avšak zásah do hardwaru, softwaru či přenosové sítě je samostatný technologický proces. Proto bych **tuto činnost podřadil raději širšímu pojetí bezpečnosti, které nedbá na ekonomické ukazatele, rozhodující pro plánování komerční soukromé bezpečnosti, nebo dokonce vyčlenil jako součást informačních technologií.**

Opakem předcházejícího názoru, který částečně zpochybňuje zařazení široké problematiky ochrany počítačových programů a sítí mezi typické formy a metody SBČ, je názor na **vyčleňování bezpečnostních specialistů a poradců.** Jde o fyzické i právnické osoby, které se z hlediska odbornosti staly vrcholovými odborníky a vykonávají přímo bezpečnostní činnost. Provádí bezpečnostní analýzy, projekty, audity. **Jde o činnost v již naznačených a rozčleněných odbornostech**, které patří do užšího pojetí bezpečnosti.

Jejich vyčlenění je obvykle dáno mírou získaných teoretických a praktických dovedností. Při této činnosti by se však mělo jednat o odborníky prošlé dlouholetou praxí v SBČ a s patřičnou úrovní vzdělání, nejlépe vysokoškolského typu.

Zastávám názor, že **praxe ověřuje teorii** a největším odborníkem je ten, kdo své znalosti a zkušenosti úspěšně provozuje právě v praxi. Takový odborník může rozdávat porady či vystupovat jako specialista. Bohužel neexistují pro veřejnost žádná srozumitelná vnější ani vnitřní pravidla, jak rozpoznat, zda deklarovaný specialista či poradce je skutečným odborníkem. Jediné hledisko pro rozlišení lze hledat právě v uvedených oborových – profesních – sdruženích, neboť není lehké odborný názor uhájit mezi kolegy odborníky. Lze proto doporučit při výběru těchto právnických či fyzických osob hledat mezi členy těchto asociací, sdružení.

V této souvislosti lze dodat, že bez ohledu na specializaci musí každý subjekt SBČ před zahájením své činnosti nejdříve:

- a) zjistit a ohodnotit možná bezpečnostní rizika (slabá místa),
- b) naplánovat účinná opatření – vytvořit plán (projekt),
- c) naplánovaná opatření personálně obsadit,
- d) naplánovanou činnost provozně řídit – ovlivňovat.

Soukromou bezpečnostní činnost tedy dělíme podle uvedené systemizace do 3 základních činností.

Subjekty SBČ dělíme podle živnostenského zákoníku³ na:

- a) podnikající fyzické osoby,
- b) podnikající právnícké osoby.

Podle bezpečnostních činností (převážně prováděného výkonu a podpory tohoto výkonu) dělíme subjekty SBČ na 4 druhy:

- subjekty zabývající se převážně ochranou osob a majetku hlídací služby,
- subjekty zabývající se převážně detektivní činností,
- subjekty zabývající se výrobou, montáží a servisem bezpečnostní techniky a bezpečnostních technologií,
- subjekty přímo podporující komerční výkon soukromé bezpečnosti organizováním vzdělávání v oboru ochrany osob a majetku, bezpečnostních technologií, výrobou a distribucí bezpečnostních pomůcek a výstroje pro výkon bezpečnostní činnosti.

Oproti předchozím autorům popisujícím dělení subjektů jsem rozšířil dělení o podpůrnou **činnost dalších subjektů**, které značnou měrou ovlivňují kvalitu výkonu SBČ. Domnívám se, že **tento názor nemohl být dříve publikován, neboť toto „zázemí SBČ“ vznikalo postupně a s určitým zpožděním.**

---

³ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

Podpora SBČ formou vzdělávání je organizována ve středních odborných školách ochrany osob a majetku. Na nejvyšší úrovni pak na vysokých školách typu Policejní akademie a Univerzita T. Bati ve Zlíně, kde jsou meritem výuky bezpečnostní postupy a bezpečnostní technologie.

Podpora výroby bezpečnostních prostředků a výstroje (např. elektronického kontrolního pochůzkového systému, uniforem atd.) patří obvykle do podpůrného programu bezpečnostních firem, které využívají zkušeností s bezpečnostní činností a bezpečnostními technologiemi nebo jde o specializované firmy, které se obvykle zabývají výrobou oděvů.

Zvláštní skupinu podpory by mohly tvořit pojišťovací ústavy a jejich sdružení Česká asociace pojišťoven (dále jen ČAP), protože **svými požadavky** na zabezpečení majetku a života osob oblast značnou měrou podporují, avšak kvalitu komerční bezpečnostní činnosti bohužel nepodporují.

Mezi další důležité subjekty podporující SBČ a podstatně ovlivňující kvalitu bezpečnostního výkonu jsou bezpochyby významná profesní občanská sdružení:

- Asociace detektivních a ochranných služeb – Bohemia (dále jen B-ADOS),
- Asociace soukromých bezpečnostních služeb ČR, (dále jen ASBS ČR),
- Security club (dále jen SC),
- vrcholové uskupení Unie soukromých bezpečnostních služeb ČR (dále jen USBS ČR),
- Asociace Grémium Alarm (dále jen AGA) – oblast technických bezpečnostních služeb.

Uvedené subjekty jsou významné tím, že přímo podporují přenos bezpečnostních zásad a norem nejen na území ČR, ale jsou oborově napojeny na evropské soukromé bezpečnostní struktury, od nichž přijímají a aplikují poznatky a zpětně obohacují evropský soukromý bezpečnostní trh o své zkušenosti a činnosti. Tímto způsobem značnou měrou podporují rozvoj soukromé bezpečnostní služby.

Pro informaci čtenáře uvedu několik významných evropských uskupení, která jsou ve styku s našimi oborovými sdruženími:

COESS – Konfederace evropských bezpečnostních služeb (*Confédération Européenne des Services de Sécurité*)

Cílem této organizace je do členských, národních asociací:

- distribuovat odborné informace na podkladě spolupráce s Evropskou komisí,
- přispívat k harmonizaci zákonů země,
- realizovat ekonomické, obchodní, právní a sociologické studie,

- rozvíjet sociální dialog v oblasti SBS s UNI – Europa (sdružení zaměstnanců v oboru SBS),
- hájit zájmy členských organizací.

CEN – Evropský výbor pro normalizaci (*Comité Européen de Normalisation*)

Cílem je odstraňování vzájemných překážek v obchodu vytvářením jednotných norem.

ASIS – Americká společnost pro průmyslové zabezpečování (*American Society for Industrial Security*)

Cílem je sdružování specialistů na problematiku zabezpečování a řešení odborných problémů.

EUROALARM – asociace výrobců evropských poplachových zařízení s cílem hájit zájmy evropských firem vyrábějící poplachové systémy.

Mohl bych vyjmenovat mnoho dalších mezinárodních uskupení v oboru: výroby zámků, trezorů, protipožárních zařízení apod. Mým cílem není uveřejnit úplný seznam těchto organizací, ale odůvodnit systematizaci SBS v ČR. Shora uvedená národní profesní sdružení jsou významná proto, že jejich **programem je zvyšování kvality** poskytovaných služeb, a to i **v mezinárodní spolupráci**. Je potřebné říci, že v ČR existují další, méně početná oborová společenstva, která však postrádají právě prvek mezinárodní, evropské spolupráce a veřejnou deklaraci podpory bezpečnostního průmyslu v ČR. Proto nemohou podstatnou měrou ovlivňovat rozvoj a kvalitu soukromé bezpečnostní služby v ČR. Lze jen konstatovat, že absence takové činnosti u těchto sdružení je na škodu soukromé bezpečnostní praxe, neboť sdružují i některé profesně velmi zdatné organizace.

IV DRŽITEL KONCESNÍ LISTINY, BEZPEČNOSTNÍ PRACOVNÍK

V subjektech komerční bezpečnosti je velmi důležité rozlišovat především držitele, vlastníka koncese a bezpečnostního pracovníka, obvykle zaměstnance SBS. Držitelem koncese je fyzická či právnická osoba, která musí

splňovat ustanovení živnostenského zákona. Blíže bude vysvětleno v další kapitole knihy.

Od tohoto zákona se pak odvíjí postavení bezpečnostního pracovníka, který je v zaměstnaneckém poměru k provozovateli SBČ. Tato skutečnost je velmi relevantní. Právě zaměstnanecký poměr, regulovaný zákoníkem práce, je podstatnou odlišností od vnímání a pojetí bezpečnostního pracovníka – policisty.

Postavení policisty, hasiče, kteří jsou ve služebním poměru, předpokládá, že policista, hasič je povinen **snášet vyšší míru nebezpečí než běžný** zaměstnanec. Rozlišení postavení pracovníka SBČ je důležité pro objednatele bezpečnostní služby, který si mnohdy neuvědomuje, že úkoly kladené na SBČ nemohou být posuzovány stejnými měřítky jako policejní činnosti. Proto má policie vůči SBS subsidiární charakter. Zaměstnanci SBČ jsou naopak školeni tak, aby dokázali rozlišit meze oprávněnosti svého postavení, jednání. Je nemístná a mnohdy protiprávní snaha zaměstnanců SBČ napodobovat metody a chování policistů, kterým jsou udělena jiná oprávnění a povinnosti z titulu služebního zákona.

Nemohu proto souhlasit s tendencemi podřídit SBČ, z hlediska jakéhosi dozoru, policii. Vyjma korupčního efektu, který by toto začlenění přineslo, nevidím žádný pozitivní výhled. Stejnou metodu jako policie dokáže podnikající subjekt SBČ vykonat mnohdy **lépe, ale hlavně levněji** než policejní aparát. K tomu je totiž ze zákona veden jako podnikající subjekt. Proto ani „vysoký policejní důstojník“ nemá z titulu své praxe u policie žádné zkušenosti v organizování takového provozu a u bezpečnostních agentur je mu svěřována funkce výkonná-provozní, nikoliv právně-organizační. Posuzování zákroků zaměstnanců subjektů SBČ musí být podpořeno z titulu práv občana – občanského zákoníku a dalších právních norem rozšiřujících práva občana, zákoníku práce, a ne z titulu služebních zákonů.

Bezpečnostní pracovník SBS může být jen:

- bezúhonná a spolehlivá osoba (netrestaná, ale i vyhovující lustračnímu zákonu),
- osoba starší 18 let,
- odborně způsobilá,

která za výkon práce dostává mzdu.

Velmi diskutovanou otázkou je pracovníkova způsobilost psychická a fyzická. Předpokládaný zdravotní stav a fyzická zdatnost pracovníků vykonávajících činnost zásahové skupiny budou zcela logicky určitě jiné než u dozorce (strážného), který vykonává kontrolu vstupu či vjezdu do strážného objektu. Dodnes nejsou stanovena všeobecná pravidla pro posuzování bezpečnostního

pracovníka. Často se setkáváme s jevem, že jsou zaměstnáváni na různé pracovní pozice v přímém zajišťování bezpečnostní činnosti i osoby invalidní, k čemuž podnikatelské subjekty v oblasti komerční bezpečnosti nabádá sám zákon o zaměstnanosti. Nemám nic proti uplatnění invalidních spoluobčanů v řadě zaměstnání, avšak v případě některých bezpečnostních činností nemusí být jejich využívání vždy vhodné. Tato situace je dlouhodobě způsobována tím, že obor nemá stanoveny elementární kritéria zdravotní způsobilosti (včetně psychiatrických a psychických poruch) jako většina zaměstnání – viz například členové sboru dobrovolných hasičů obce.

Ekonomické zvýhodnění státem (dotacemi) těchto invalidních pracovních pozic však nutí podnikatelský subjekt k využívání těchto pobídek, a proto je velmi obtížné hovořit o zdravotní a tělesné zdatnosti zaměstnanců SBČ.

Podstatné je zdůraznit, že subjekty SBČ zabezpečují svou činnost pracovníky, kteří se řídí zaměstnaneckým poměrem – zákoníkem práce.⁴ V žádném případě je nelze posuzovat z hlediska služebního poměru hasičů a policistů, kteří jsou povinni z titulu tohoto poměru snášet větší míru rizika, vyplývajícího z jejich služebního zařazení.

I tato zmínka o zaměstnancích SBS je součástí systemizace bezpečnostního průmyslu. Je potřebné vidět nejen rozdílnost bezpečnostních činností. Je potřebné znát i způsob a problematiku jejich zabezpečování v běžném občanském a hospodářském životě. Pro subjekty SBČ je potřebné dokonale ovládat práva, oprávnění a povinnosti občanů a právnických osob. Dobrý subjekt SBČ musí umět tato oprávnění aplikovat ve prospěch chráněného zájmu.

Pro SBČ není potřebný žádný speciální zákon. Jako představitel jednoho z významných profesních sdružení mohu prohlásit, že nikdo z nás provozovatelů netouží po speciálních oprávněních. Nežádáme je proto, že žádné zvýhodnění nepotřebujeme. Jsme občané a s občany žijeme a obchodujeme. Jediné, co by přispělo k právním jistotám celého bezpečnostního průmyslu a k jistotám jeho odběratelů, je zakotvení detailního popisu uvedených systemizovaných činností v živnostenském zákoně. Dosavadní právní praxe s využitím formy vládního nařízení není právně čistá a umožňuje různé právní výklady a spekulace, které nepřispívají k právním jistotám občanů. Zařazením popisu činností do díkce zákona by byla systematizace soukromých bezpečnostních činností právně dokonale ošetřena a byla by právně vymahatelná tak, jak má být v právním státě.

⁴ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.